

MEKSIKOS REVOLIUCIONIERIAI UŽIMA VISĄ ŠALĮ

Carranza Atsisako Rezignuoti. — Užreiskė Nepasiduosiąs Sukilėliams, bet "Kovosias iki Jie bus Apgalėti.

FLORES APGALĖJO FEDERALISTUS.

Apsupė vakarinę armiją. Sonoros sukilėliai išsileido į pietus per Cihuahua.

Mexico City, 8 d. gegužės. — Prezidentas Carranza išleido 6,000 žodžių manifestą, kuriame jisai prašo savo visų žmonių paramos ir užreiskia nepasiduosiąs revoliucionieriams, bet kovosias iki jie bus apgalėti, o tuomet tikėtai užleis savo ofisą "legališkai paskirtam vietininkui." Carranza sako:

Aš, kaip prezidentas, atsisaukiu į visus viršininkus ir visas klesas, ir meldžiu jūsu paramos. Atsisaukiu į revoliucionierių armijas, prašydamas, kad jos pažintų tikrąją šalies padėtį ir pamatytų, kur veda jas persiėmę ambicija vadovai. Revoliucionieriams bus duota proga pataisyti savo klaidą ir sugrįžti legalės valdžios pagalbon.

"Aš taipgi atsisaukiu į savo ištikimą armiją, ir meldžiu jos neklausyti tu, kurie kurstys ją prie sukilimo.

"Pagalios aš atsiliepiu į Meksikos žmones ir meldžiu suorganizuoti naują armiją pagalbėjimui legalai valdžiai del apsaugojimo demokratijos principų, už kuriuos mes kovojome laike pereitū 10 metų. Taigi ir dabar pagalbėkite išvengti atkartojimo Huertos-Felix "az-Madero padėties."

GALI PERKELTI VALDŽIĄ Į VERA CRUZ.

El Paso, Texas, 8 d. gegužės. — Prezidentas Carranza buvo nusprendęs apieisti Mexico City ir važiuoti į Vera Cruz šią savaitę, kuriuos gavo ispanų laikraštis La Patria, mieste Nogales, Ariz.

Pranešimas buvo su parašu A. Almada, revoliucionierių informacijos ir propagandos departamento viršininko.

Sulyg anksčiau gautų pranešimų gelžkelių patarvimas tarpe Mexico City ir Vera Cruz tapo suspenduotas. Manoma, jog Carranza negalės išvažiuoti, kaip kad jisai plenavo. Pranešimo turinys yra sekančias:

"Carranza su savo ministerais išvažiuoja į Vera Cruz šią savaitę. Pora dienų tam atgal, jis išsiuntė

savo žentą į Vera Cruz kartu su pulku sargybinių." Federalis garnizonas Puebla mieste, sakoma, pasitraukė atgal, kuomet pradėjo artintis generolo Gonzales vedama kariūmenė.

Iš oficiališkų pranešimų sužinota, jog generolai Gonzales, Sidronio Mendez ir Manuel W. Gonzales, suvienijo savo kariūmenę pietrytuose nuo Mexico City ir dabar yra prisirengę atmušti bile kokias Carranzos armijos atakas iš sostinės.

Generolas Urquioz, pavaduojantis karės sekretorius Mexico City mieste, išleido pranešimą, jog sostinė yra labai tvirtai apsaugota artilerija iš visų pusių.

Pasifiko pakrastyje, pirmyn einanti generolo Flores kareiviai pereitoje seredoje apgalėjo Carranzos kareivius ties Sinaolo. Carranzos kareiviams vadovavo pulkininkas Bustillo, kuris gynė Abuja ir La Cruz miestus. Carranzos kareiviai priversti buvo pasitraukti atgal betvarkėje ir nukentėję didelius nuostolius. Kitas mūšis tarpe šių kareivių, sakoma, yra neįvengiamas pietuose, ties La Cruz.

Daugelis svarbių Meksikos miestų prijaucia revoliucionieriams.

Sulyg vėliausių pranešimų, Mexico miestas jau randasi revoliucionierių rankose.

SONOROS KAREIVIAI UŽIMA CHIHUAHUA.

Agua Prieta, Sonora, 8 d. gegužės. — Vadovaujant generolo P. Ellias Calles štabo aficeriams, pulkas revoliucionierių sargybinių jau perėjo per Pulpito Pass ir prirengia kempę šale Chihuahua del 2,000 Sonoros kareivių, kurie apleido Agua Prieta 6 d. gegužės.

FEDERALIŠKI KAREIVIAI IŠ VERA CRUZ PRISIDĖJO PRIE REVOLIUCIONIERIŲ.

Washington, 8 d. gegužės. — Federališkų kareivių garnizonas Vera Cruz'e sukilėlio ir apleido šį miestą pereitoje pėtnyčioje.

"SENOS KATĖS" — TAIP VADINA SUFRAGISTES "MOČIUTĖ" JONES.

Washington, 6 d. gegužės. — "Močiutė" Jones pavadinamo sufragistes "kruva senų kacių". Jones turėjo dalyvumą daugelyje Amerikos

darbininkų streikų. Dabar ji lankėsi Baltame Name ir kalbėjosi su sekretorium Tumulty.

"Jos turėjo sufragizma per 28 metus Colorado valstijoje", sako "močiutė", "vienok tas neįsmokino jas užjausti žemiausiai nupuosiems vargšams. Moteries pareiga yra įkvėpti kūdikiui žmoniškumo kibirkstėlę, bet nesitrankyti po klubus", užreiskė "močiutė" Jones.

SENATO KOMITETAS IŠKLAUSE ARGUMENTUS DELEI PERMAINŲ IMIGRACIJOS ĮSTATYMUOSE.

Washington, 8 d. gegužės. — Pereitą ketvergą specialiam senato imigracijos komiteto susirinkime buvo svarstoma permainos imigracijos įstatymuose. Susirinkimas tapo sušauktas pasekmėmis Darbo Departamento sekretoriaus Wilsono patvarkymo, sulyg kurio Komunistų Darbo Partija ūkiasi legale, ir už prigulėjiną prie jos, svetimšaliai nebus deportuojami.

Imigracijos komiteto pirmsėdis Johnson, buvo pirmas liūdininkas. Jisai kritikavo sekretorių Wilsoną ir jo padėjėją Post, taipgi agitavo tuojaus perleisti House billi, kuris padidina svetimšalių varžymo įstatymus. Senatorius King, demokratas iš Utah, taippat pamerkė legalizavimą Komunistų Darbo Partijos. Jisai pasakė: "Iš priežasties sekretoriaus Wilsono ir Posto tokio bendro patvarkymo, mes privalome pervesti deportavimo galę iš darbo departamento, ypatingai kuomet mes turime jame tokias žmones, kaip Wilson ir Post."

Johnson nurodinėjo, jog Komunistų Darbo Partija yra lygi Komunistų Partijai, kuri būk-tai agituojanti nuversti valdžią prievarta. Johnson sako, patys komunistų advokatai prisipažino, jog "tarpe šių-dviejų partijų nėra skirtumo."

"Darbo departamento sekretorius sako, jog Komunistų Darbo Partija agituoja balsavimo keliu įvykdyti reformas", — aiškino Johnson. — "Kuomet jie sako naudosią balsavimą, tas reikiškia, jie naudos kulipkas. Mes negalime skaitytis su jais."

Perleidimas House billiaus per senatą, yra būtina reikalinga, kad užbėgus kelią sekretorius Wilsono patvarkymui, — nurodinėjo

isikarsčiaves komiteto pirmsėdis. Dabar egzistuojantieji įstatymai nėra užtektini, sulyg jo nuomonės. Esą, prie dabartinių įstatymų "raudonieji" galį padėti bombą ant pačios Laisvės stovylos pamatų.

GELŽKELIAI PRAŠO 500 MILIONŲ PASKOLOS ŠALE PAKELTOS MOKESTIES.

Iš viso reikalaujama \$1,600,000,000 atnaujinimui traukinių ir kitokios gelžkelinės medegos.

Washington, 9 d. geg. — Visos Amerikos gelžkelių turi gauti tuojaus finansinę valdžios pagelbą, norint išvengti pavojaus transportacijai ir maisto produkcijai, lygiai kaip ir industrijai, iš priežasties sugadintų bei nusidėvėjusių traukinių, ir abelnai visos gelžkelinės sistemos, reikalaujandios atnaujinimo.

Taip pasakė senato tarpvalstybiniam komercijos komitetui, gelžkelių savininkai pereitame ketverge. Jie sako, kad valdžia turi tuojaus duoti \$125,000,000 iš \$300,000,000 fondo, kuri įsteigė gelžkelių aktas. Be to, gelžkelių savininkai reikalauja \$500,000,000 paskolos, šale pakeltos pasažieriams mokesties, sulyg jų nurodymo, ant 28 nuošimčių.

FRANCIJOJ STREIKAS DAR LABIAU PASIDIDINS.

Darbo Federacijos galvos paskelbė tolesnį priešini-mąsi valdžiai.

Paryžius, 9 d. gegužės. — Generalės Darbo Federacijos išpildantis komitetas paskelbė pereitoje pėtnyčioje, jog valdžios plenai nuslopinimui streiko, privers darbininkus dar labiau pasididinti savo priešini-mąsi valdžiai.

Sulyg minėto paskelbimo federacija svarstė apie išsaiškumą į streiką naujų industrinių spēkų.

KAPUCINAI SUKĖLĖ REVOLIUCIJĄ.

Ženeva, Šveicarija, 9 gegužės. — Netoli nuo Fiumos randasi kapucinių klištorius, kurio jaunesnieji kapucinukai sukėlė revoliuciją prieš savo vyriausybę, nepaisydami visų gresiančių bausmių, kokias nurodo klištoriaus įstatymai.

Sukilėliai reikalauja liuosybės nuo savo religišku prizu, perėjimo atgal į "svietišką gyvenimą" ir dėvėjimo civilišku drabužiu.

VISA RUSIJA KELIASI PRIEŠ LENKUS

BOLŠEVIKAI PAĖMĖ MIESTĄ TIFLIS.

London, 10 d. gegužės. — Tarybų Rusijos valdžia pradėjo stropiai ruoštis prie sustabdymo lenkų pirmyn-eigos Ukrainoje, sulyg Maskvos bevielinių pranešimų.

"Visa Rusija keliasi kovoti su lenkais", sako Maskvos oficialis pranešimas. "Pereitą ketvergą virš 120,000 vyrų apleido Maskvą ir nuvyko į Dniepro apskritį".

Pereitos subatos pranešimuose rusai prisipažino, jog lenkai paėmė Kijeva, Ukrainos sostinę ir svarbiausį jos miestą. Kijeva, sakoma, užėmė bendra lenkų-ukrainiečių armija. Tarybų armija pasitraukė nuo šio miesto pereitą ketvergą.

Mohilevas taipgi, sakoma, yra lenkų rankose. Ekaterinoslavas ir Elizabetgradas yra kontrolėje ukrainiečių armijos, kuriai vadovauja generolai Petliura ir Pevlenko. Ši armija bandė susijungti su lenkų-ukrainiečių kareiviais, kuriuos valdo generolas Pilsudskis, šiaur-vakaruose.

Pereitos savaitės laikotarypyje lenkų ofensyvas žymiai susimąžino. Lenkų pranešimai skelbiantys užpereito panedėlio laimėjimus, sakė, jog tuomet jie paėmė gelžkelio stotį Fastov, apie 40 mylių į pietvakarius nuo Kijevo, taipgi gyvėsi, jog kavalerijos žvalgai buvo prisiartinę prie Kijevo priemiesčių.

Faktas, kad miestas nebuvo paimtas iki ketvergų, parodo, jog Tarybų kareiviai atakliai kovojo su lenkais.

Lenkai giriasi iki šiol paėmę virš 25,000 belaisvių, 120 kanuolių ir 418 kulkasvaidžių.

BOLŠEVIKAI PAĖMĖ TIFLISĄ.

Amerikos šarvuočiai apleidžia Batum.

Konstantinopolis, 10 d. gegužės. — Čionai pasklydo deugelis gaudų, jog miestas Tiflis jau papuolė į bolševikų rankas, taipgi, jog vietiniai bolševikai ruošiasi greitai užimti Batum.

Admir. Harry S. Knapp, su savo laivu "Pittsburgh" ir Amerikos šarvuotis Cole, vežantis 56 amerikonus, šelpimo darbininkus, apleido Batum 7 d. gegužės, ir išnyko į Konstantinopolį.

D'ANNUNZIO KAREIVIAI SUKILO.

Užmušė 12, suž. 50 Fiumoje.

Trieste, 9 d. gegužės. — Sukilimas Fiumoje įvyko 6 d. gegužės, 5 val. vakare. Tai buvo baisus susirėmimas tarpe karabinierių ir Arditi kareivių. 12 vyrų užmušta ir 50 sužeista. Sukilusieji yra Gabrielio D'Annunzio kareiviai.

Rymas, 9 d. gegužės. — Vittorio Scialoia, Italijos užsienių reikalų ministris, išvažiuojo į Paelanza, kur jisai susitiks su Jugoslavijos buvusiuoju premjeru, ir užsienių reikalų ministriu Anton Trumbić ir N. P. Pachnič. Jie tenai turės pasitarimus delei išrišimo Adriatiko klausimo. Manoma, jog neužilgo įvyks galutina sutartis.

SAKO, SULTONAS TAPO PERKELTAS Į BRUSĄ.

Iš Maskvos pranešama, jog anglai perkėlė Turkijos valdoną iš europinės sostinės.

London, 9 d. gegužės. — Maskvos bevielinis pranešimas sako, jog Britanijos valdžia perkėlė Turkijos sultoną į Brusą, senovinę Turkijos sostinę, į pietus nuo Konstantinopolio. Brusa randasi už Marmoros jūrės; apie 25 mylios atstu nuo šios jūrės. Tenai sultonui tapo prirengtas specialis namas, sakoma minėtam pranešime.

Laikraštis Standard užgincina šią žinią. Jis sako, jog pranešimas apie perkėlimą sultono iš Konstantinopolio yra neteisingas.

SOCIALISTŲ KONVENCIJA.

New York. — Pereitoje subatoje čionai prasidėjo socialistų partijos konvencija, kuri, manoma, užsitęs savaitę laiko.

Partijos principų ir platformos komitetas, kurio pirmininku yra Morris Hillquit, parūpino deklaraciją, reikalaujant pripažinimo Tarybų Rusijos, neprigulmingos Arijos, Indijos ir kitų mažesnių tautų; pamerkia tautų lygą, reikalauja perpaainymo taikos sutarties, ir panaikinimo špionažo akto, taipgi reikalauja paliuosavimo politinių kalinių. Be to, socialistai reikalauja nacionalizavimo visų pamatinių industrijų, panaikinimo pelngrobystės, taipgi atmokėjimo karės skolų iš karės pasipilaukė į Konstantinopolį. nytojų kišenias.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by the
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 465 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates: in U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00.

"Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879."

KAUNO CIRKAS

Rinkimai į Lietuvos Steigiamąjį Seimą pasibaigė. Kaip ir buvo galima laukti, juose laimėjo partija davatų ir zakristijonų, oficialiai pasivadinti krikščionimis-demokratais. Turėdami seime 59 atstovus iš 112 abeonojo atstovų skaičiaus, jie savo balsais nuslėgia visas kitas partijas, išvien sudėtas.

Kauniškio "Darbo" ir Chicagos "Naujiečių" mūšiniai, kurie laukė to seimo, kaip rasos dangiškosios, atsiduria dabar padėjime apgautų apgavikų. Kuomet Kaune atsivers posėdžiai nacionalio cirkio, jiems teks lošti rolę juokdary-klounų!

Chicagos apskelbimų dienraštis mėgino dar šiomis dienomis susiraminti tuomi, kad vadinamieji socialdemokratai busią antra stambiaja seimo partija. Pasirodo, kad ne. Po krikščionų-demokratų seka rinkiniai liaudininkai, o poželiskiai tesukaleėdojo tik 13 atstovų.

Verta dar paakinti skaitytojų atydzia į tai, kad vadinamoji "Pažangos" partija, prie kurios priguli (ar prigulėjo) veik visi dabartiniai ministrai (Noreika, Voldemaras et tutti quanti) nepravedė nei vieno savo atstovo. Tai rodo, kad ta partija visiškai sutirpo krikščioniuose-demokratuose. Pati savaimi ji nėra jokia visuomeninė spēka, su kuria reikėtų skaityties.

Kauno cirko atstovai šoks taip, kaip dūduos partija kapucinų ir davatų. Ji panaudos konstituanto (steigiamojo seimo) firmą am tikslui, kad sustiprintu Lietuvos katalikišką buržuaziją. To seimo autoritetas bus jai parankus įrankis savo partijos įtekme pakelti. O taip dalykams susidėjus, seimas bus stambi kliūtis progreso ir kultūros kėlimo žvilgsniui. Klerikalai prie kiekvienos progos dabar šauks, kad jie pildo valią Lietuvos žmonių ir kad patys žmonės išrinko jų partiją Lietuvos gaspadorium!

Mes permatėm tą. Mes liepėm draugams ne populiarizuoti seimo ideją, bet diskredituoti, žeminti ją. Mes sakėm, kad šalyje, kur viešpatauja buržuazijos diktatura, seimas nebūs darbo žmonių valios reiškiu, bet apgavingu kamoflažu, suklustuota atstovybe.

Lygiai taip ir išėjo.

Tikriems darbininkų reikalų reiškiėjams belieka dabar vienas kelias: prie kiekvienos progos aiškinti darbo minioms, kad Steigiamasai Seimas esąs ne kas kitas, kaip paprastas klerikalų cirkas. O faktų, davių tai nuomonei paremti, mes turime labai daug ir dar daugiau jų turėsime, kuomet cirkas atsidarys.

S-kis.

"Baisus Bedievių Fanatiškumas".

Bostono "Darbininke" tilpo korespondencija, užvardyta "Baisus bedievių fanatiškumas". Toje korespondencijoje aprašoma, kad Brightone dukte su vyru nenorėjusi prileisti kunigą prie mirstančios motinos, vienok kunigas priėjęs. "Darbininko" korespondentas baisiai piktinasi iš tokio pasielgimo, plūsta bedievių ir pripasakoja visokių nesamonių.

Mes nežinome, kaip ten buvo, ar tikrai viskas taip dėjosi, kaip korespondentas rašo, o gal visai atbulai. Vienok turime pasakyti, jeigu korespondentas teisybe aprašo, jeigu sena moteris prieš mirtį maldavo kunigą pašaukti, o dukte su vyru atsisakė tą padaryti, tai nepagirtinas darbas. Mes nepripažįstame jokių dvasiškios atliekamų ceremonijų, vienok priešingai esame kenors sąžinė varžyti ir prievartą naudoti atitraukimui nuo tikėjimo. Mes privalome aiškinti tų prietarų blėdingumą, bet ne prievarta versti atitraukti nuo tikėjimo.

Bet, kalbėdami apie bedievių fanatiškumą ir dar apie baisų fanatiškumą, kaip kad "Darbininkas" sako, turėtume neužmiršti, kad katalikai šimtą sykių didesni fanatikai ir tas jų fanatizmas baisnis ir blėdingesnis, negu bedievių.

Marylando valstijoje, netoli Baltimores, yra vietelė, kur gyvuoja taip vadinamas "mėlynasis įstatymas". Remiantis tuo įstatymu, nedėdieniais, laike pamaldy, nei vienas gyventojų negali išeiti ant gatvės ir ten būti, visi privalo eiti bažnyčion, o kurie neina bažnyčion, turi sėdėti kambaryje ir laukti, kada pasibaigs pamaldos.

Šiomis dienomis tūlas jaunikaits, septyniolikos metų amžiaus, išdrįso išeiti gatvėn ir prasikalsti prieš tą įstatymą. Tvarkos dabotojas tuojaus pareikalavo, kad jis eity bažnyčion arba kambarin. Jaunikaičiai pasipriešinusi — atsisakius eiti bažnyčion ir kambarin, policistas paleido šūvį ir "neklusną" mirtinai sužeidė. Vėliaus, rodosi, tas jaunikaits mirė.

Na, tai pas kuriuos dabar baisnis fanatizmas, ar pas bedievius, kurie tik nenorėjo kunigą prileisti

J. Kalnavertis.

RUSIJOS PROLETARIATAS TRIUMFUOJA.

Trans. translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on May 10, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

(Pabaiga.)
V.

Kiek geresnė ekonominė padėtis yra Amerikoje. Bet jos santikiai su Europa kasdien eina blogyn. Nekalbant jau apie prezidento Wilsono griežtą pasipriešinimą Millerando-Nittės-Lloyd Georgės naujam Fiumo "apsisprendimo" plenui, kasdien ateina žinių, rodančių, jog ir komerciniai ryšiai tarp Washingtono ir Londono-Paryžiaus-Romos visai išgvero. N. Y. American (25 d. sausio) rašo, jog Francuzijos pirkliai jau boikotuoja Amerikos laivus...

Amerika iki paskutinių dienų buvo, taip sakant, liuosa Europos imperialistų restauracija, krautuvė ir bankas; čia jie valgė, čia jie rūbus emė ir pinigų skolino. To visko galas buvo toks, kad, anot N. Y. Call (25 d. vas.), Europos šalys Jungtinėse Valstijose prisiskolino iki penkiolikai bilionų dolerių! New Yorko birža tuo pačiu tarpu pareiškė, kad Anglijos svaro vertė nuopulė iki \$3.32 (prieš karę buvo arti \$5.00), Francuzijos frankų už vieną dolerį galima pirkti jau net 14.52 (prieš karę apie 5.18), o Italijos liru — 17.50. Tokiu būdu prieš pasaulio finansistų ir įvairių valdžių akis atsivėrė baisiausia bedugnė. Iš vienos pusės, Amerikos finansistai ir valdžia pamatė, kad jų paskolos Europos valdžioms kabo ore, kad pastarosios neturi iš ko net paprastų nuosimčių užsimokėti, o produktų duot negali, nes jų nėra. Tai izdo sekretorius Glass pareiškė, jog Amerika daugiau pinigų Europai neduos...

Iš kitos pusės, ir pačios Europos šalys jau nenori traukti daugiau paskolų iš Amerikos, bijojamos visiško pasivergimo Amerikos finansiniam kapitalui. Net ir Millerando nusileidimą Lloyd George politikai link Rusijos, Francuzijos, juodoji spauda atvirai teisinga "stengimosi išsisukti Jungtinių Valstijų komercinės hegemonijos" (N. Y. Globe, 24 d. sausio). Lloyd George neseniai išsireiškė taip-pat. Tame žinoma, nėra jokio dyvo. Kada talkininkų pinigai yra nuopulė iki žemiausio laipsnio, tai Amerikos produktai ir žalioji medžiaga Europai perbrangiai atsieina. Apsimąntį gi nėra ku. O dvasia šventai šert žmones negali. Tuo tarpu Rusijoje yra daug visokių medžiagos ir maisto

reikalų komisijos kambarį, kol Amerikoje net tų mizerinių "14-os punktu" vietą užima visokie palmerizmai, burlesonizmai ir luskizmai; vienok jau pats toksai sumanymas rodo, kad ir šiame dolerio kontinente pradeda aušti taikos aušra. Ji išauš, ne šiandien, tai rytoj, bet neužilgo. Amerikos kapitalizmas, apsvyres savo avanturom Sibire, ir, pagaijos, atsikandęs dantis savo "pagelba" Europos finansistų kovoje prieš kaizerizmą, dabar pradeda apsižiurėti, kad tie jo senieji bendrai, patys sau, kiek galėdami, griebia Europos turto šaltinius, visai nesiklausdami, ar Morgano dievui tas patinka, ar ne... Tad ir jie pradeda blaivintis ir mąstyti. O tas taip-pat stiprina šiame šiuo tarpu tamsiam žemės puskamuolyje Rusijos proletariato triumfą ir liuositybės trokščiančias jegas...

Mes buvom keturiese. Laukėme artimiausio gatvekario; jau buvo pirma valanda nakties.

Naktis labai šalta, bet šviesi, o nuo gatvės lempų, aplink, buvo dar šviesiau. Šaltas vėjas užė ir degino vedą.

Kas minuta girdėjos skambučiai karų ir šnypsčiantis užimas ratų. Žmonių mažai. Praeiviai skubinos namo, vieni iš teatrų, kiti iš balių.

Mes laukėme gatvekario ir kalbėjome tarp savęs. Tik štai išgirdome garsų juoką šale mūsų. Aš atsisukau ir pamaciau jauną merginą, labai lengvai apsirengusią ir... ji juokėsi. Visi sužiūro į ją. Paskui vienas pratarė:

— Hm... gatvinė moteris... Ir vėl tęsė savo kalbą. Žodžiai "gatvinė moteris" įdūrė man į širdį. O jeigu gatvinė moteris, tai ką? Ar-gi ji ne žmogus? Argi nedegina šaltas vėjas jos veido? Argi ne verkia ji lygiai kaip mes, kada skauda? Argi nevarsto sopuliais jos širdį, kada ji kankinasi?

"Gatvinė moteris". Kas ją privertė būt tokia? Argi ji, vargšė, kalta, kad aplinkybių vėtros įmetė ją į gyvenimo purvyną. Vėtros verčia kalnus, rauja medžius, kaip galima tikėtis, kad tokis, be pagelbos, be namų, kūdikis galėtų kovoti prieš gyvenimo vėtras? Mūsų moralistai išbraukia gatvinės moteris iš draugijos.— Moterys neprivalo parduot savo kūną, sako jie, ir tos, kurios parduoda savo kūną — paleistuvės.

Bet kaip vadina tuos, kurie parduoda savo sielą? Moterys, parduodamos savo kūną, pačios daro save aukomis. Išskiriant jas vienas, niekas daugiau nekenčia.

Bet tie, kurie parduoda savo sielą, padaro aukomis labai tankiai kitus ir vienok

"gatvinė moteris" atstumta nuo žmonių draugijos, o tie, kurie turi "gatvinės sielas", būna labai tankiai žmonių veikėjais, garsina moralaybę ir atsiduoda "teisybei".

Ji, nelaimingoji, turbūt ištikro stumdėsi visą naktį, bename, vargšė gatvėse, norėdama ašaromis iššaukti gailėstį pas moralistus. Jos ašaros, turbūt, neišjudino jokio gailėsčio jų širdyse, taigi, ji pradėjo budinti gailėstį savo juoku... Ir ji juokiasi ašaromis, o šypsoverksmu.

Sunkios mintys sukosi manje žiūrint į jos šypsa. Akymirksnyje ji priėjo prie vieno iš mūsų, kuris nešiojo ant piršto brangų žiedą ir, uždėjęs pirštą ant žiedo, ištariė juokdamosi: "Gražus žiedas".

Ant mūsų užklauso, ko ji laukia, ji atsakė, kad laukianti jauno vaikino.

— Kas tas jaunas vaikas? — Jaunas vaikas, toki kaip visi.

Ir ji pradėjo žiūrėti į visas puses, jos kūnas drėbėjo nuo šalčio. Paskiau pradėjo ji šokinėti, rodos norėdama sušilti ir juokdamosi nūnubėgo.

Vienas pasakė, kad ji nepilnaprotė. Išmintinga taip nepasielgtų. Ir mes nutarėm eit paskui ją, kad pamatytum, kas su ja atsitiks.

Ji praėjo pro mus su vyru. Paskiau vyras paliko ją ir ji vėl priėjo prie mūsų.

— Matote, aš vėl čionais, — juokdamosi sako ji. — Laikas eit namo, jau vėlu. Aš paklausiau jos, kur ji gyvena, ar dirba ir ar čion giminių?

Patylėjus porą minučių, atsakė:—Aš... Aš gyvenu name. Bet kam jums žinot, kur aš gyvenu? Aš dirbau, vėliau netekau darbo. Aš gyvenau nekuri laiką už tuos pinigus, kuriuos buvau sutauptus. Paskui ir tie pinigai išsibaigė... Aš... aš turiu daug giminių, bet geriausias giminė—doleris. Kaip neturini pinigų, neturi nei draugų. Jus gi žinot tą...

Ir vėl ji pasileido juokais. Ir tas juokas pūstelėjo ant mūsų baime, kaip juokas beprotės. Ji nutilo, jos lūpos krutėjo ir ji ką tai tūl kalbėjo.

Mes pasitraukėm ant kam po gatvės. Vargšė mergina sustojo ir gi, ir tykliai apsi-vertė... Visi žiūrėjome ir jautėme tragediją širdyje benamės mergaitės. Staiga ji, kaip iš miego, paško, pradėjo bėgot išskėtus rankas ir bėgo į smuklę.

Mes visi išsiskirstėme. Gatvėse tyku. Vien-tik retot karčiais buvo girdėt karų bildėsiai. Vėjas pradėjo stiprėti. Mano mintys buvo užimtos apie tą vargšė, benamę merginą.

Kas ji? Kur jos gimdytojai, kurie kaidaise nešiojo ją ant rankų ir vadino "kūdikiu"? Mirė jie, ar gyvi? Argi neturi ji draugų, kuri išgelbėtų ją iš bedugnės dumblynų?

Aš išgirdau vėl garsų juoką ir pamaciau ją su išskėtomis, kaip malūno sparna rankomis. Per mane perėjo šiurpuliai.

Kas ji, ta nelaiminga

PO NAKTIES
PRIEDANGA

M. G. Zolotarew.

Mes buvom keturiese. Laukėme artimiausio gatvekario; jau buvo pirma valanda nakties. Naktis labai šalta, bet šviesi, o nuo gatvės lempų, aplink, buvo dar šviesiau. Šaltas vėjas užė ir degino vedą. Kas minuta girdėjos skambučiai karų ir šnypsčiantis užimas ratų. Žmonių mažai. Praeiviai skubinos namo, vieni iš teatrų, kiti iš balių. Mes laukėme gatvekario ir kalbėjome tarp savęs. Tik štai išgirdome garsų juoką šale mūsų. Aš atsisukau ir pamaciau jauną merginą, labai lengvai apsirengusią ir... ji juokėsi. Visi sužiūro į ją. Paskui vienas pratarė: — Hm... gatvinė moteris... Ir vėl tęsė savo kalbą. Žodžiai "gatvinė moteris" įdūrė man į širdį. O jeigu gatvinė moteris, tai ką? Ar-gi ji ne žmogus? Argi nedegina šaltas vėjas jos veido? Argi ne verkia ji lygiai kaip mes, kada skauda? Argi nevarsto sopuliais jos širdį, kada ji kankinasi? "Gatvinė moteris". Kas ją privertė būt tokia? Argi ji, vargšė, kalta, kad aplinkybių vėtros įmetė ją į gyvenimo purvyną. Vėtros verčia kalnus, rauja medžius, kaip galima tikėtis, kad tokis, be pagelbos, be namų, kūdikis galėtų kovoti prieš gyvenimo vėtras? Mūsų moralistai išbraukia gatvinės moteris iš draugijos.— Moterys neprivalo parduot savo kūną, sako jie, ir tos, kurios parduoda savo kūną — paleistuvės. Bet kaip vadina tuos, kurie parduoda savo sielą? Moterys, parduodamos savo kūną, pačios daro save aukomis. Išskiriant jas vienas, niekas daugiau nekenčia. Bet tie, kurie parduoda savo sielą, padaro aukomis labai tankiai kitus ir vienok

Beprotė, ar gatvine moteris? O gal ta ir antra sykiu? Juokas užmirė ir nebylė naktis tylėjo.

Vertė P. P.

LIETUVIAMS DARBININKAMS

ROSELAND, ILL. —Gerbiame! Roselandiečiai ir apilinkės lietuviai darbininkai ir darbininkės! Dūkusi reakcija, kuri siautė po visą šalį persekiudama veikesniąją darbininkų eilę, neaplenkė ir mūsų. Daugelis draugų buvo areštuoti ir yra pastatyti po kaučija; jiems gresia deportavimas. Likusieji taipgi persekiojami. Laikraščiai, ginanti darbininkų reikalus, likos užsmagti. Nekurie išlikusių su "dūšia" ir kūnu atsivadė tarnauti reakcijai. Savo špalto tarpina visokias nesąmones apie darbininkų judėjimą, intrigas. Nuo redaktorėlio iki pat korespondentpalaičio įtartinė veikesnius darbininkus ir jų draugus, pramanydami jiems visokius neteisings vardus, kad tik geriaus būtų galima pasitarnauti reakcijai su įtarimu. Žodžių sakant, šie lošia šiais laikais viešo, o jei galima viešo, tai nėra nei abejonės, kad ir slapto įtario rolių. Ir pasidėkavojant spaudos pasidavėliams ir įtariams, draugų ir organizacijų veikimas likosi suparyžuotas. Dūkusi kapitalistiškoji reakcija jaučiasi jais užganėdinta.

Darbininkų gyvenimas pasidarė nebeapkentiamu. Jų reikalams pasiliko tarnaut tik vienintėlis dienraštis "Laisvė", kuri taip uoliai per visą reakcijos laiką gynė ir tobegina jų reikalus nuo visokių užpuolikų. Ir dabar tik pasirodė Chicagoje pirmi numeriai savaitraščio "Vilnis", kuri, be abejonės, gins darbininkų reikalus, todėl mūsų, susipratusių darbininkų, pareiga yra remti visais išgalimais būdais, kad tuodų laikraščiu rastųsi pas kiekvieną pūslėtų rankų darbininką. Daugelis darbininkų tą padarė seniai ir "Laisvė" gauna per krašą, bet krasa nepristato reguliariai. Tuomi negalėjo būti patenkinti, ir pasigirdo daug nusiskundimų. Todėl vietinė L.D.L.D. 79 kuopa, laikytame susirinkime 30 d. kovo, šių metų, išrinko komitetą, kuris rūpintis, kad anksčiau minėtos dr-jos organas ir vienintėlis darbininkų reikalus ginantis dienraštis, "Laisvė", būtų gaunamas šiose kolonijose: Roseland'e, Kensington'e West Pullman'e ir Burnside kiekvieną dieną. Ir po pasidaravimo komiteto jau "Laisvė" gauna kas dieną per išnešiotiją, S. Misiūna, buvusį "Naujiemų" agentą. Norintieji gauti "Laisvę", "Vilnį" arba knygy, kreipkitės pas jį šiūomi antrašu:

Step. Misiūnas, 149 E. 107th St., Roseland, Ill. L.D.L.D. 79 kp. "Laisvės" Rūpinimosi Komitetas.

KORESPONDENCIJOS

IŠ MUSŲ KAMPELIO.

ROSELAND, ILL. — 1 d. gegužės čia buvo parengtas vakarėlis su trumpu programėliu. Surengė vietinė L.D.L.D. 79 kp. Šis vakaras buvo rengiamas ne kokiais nors bizniskais ar politiskais išrokvimais, bet tik apvaikšiojimui Pirmos Gegužės, darbininkų šventės. Žodžiu sakant, vakaras buvo įspūdingas. Buvo ir kalbėtojas iš Chicagos, dr-gas M. D. Palevičius. Jis savo kalboje gyvu žodžiu nupiešė taisybės paveikslą, ką reiškia Pirmosios Gegužės diena ir darbo darbininkai tą dieną turi švęsti. Nors dar jaunas kalbėtojas, vienok gana gabus, moka išristi darbininkų reikalus. Taipgi aiškino,

kokią svarbą turi L.D.L.D. Jis šaukė ir ragino darbininkus rasti šios L.D.L.D.-jos, pripažindamas jos reikalingumą ir galę šiame momente.

Taipgi buvo renkamos aukos politiskiems prasikaltėliams. Kada kalbėtojas, dr-gas Palevičius pasakė žodį apie aukų rinkimą, tai daugiau prašyti susirinkusių nereikėjo. Svečiai puolė prie kalbėtojo su doleriėmis ir dėjo savo kruvinai uždirbtus centus ant aukuro, tai yra Apsigynimo Fondo. Viso aukų surinkta \$33.77. Aukas atidavė ant vietos apsigynimo komitetui. Už aukas tariu širdingą ačiū. Bravo, draugai! Nors susirinkusių ant šio vakaro buvo neperdaugiau, nei šią dieną ir kitose miesto dalyse buvo rengiama panašus vakarėlis, bet-gi ir kuopai liko čia, ginanti darbininkų reikalus, už pasidaravimą apie \$25.00 pelno. Po prakalbų buvo monologas lukuštas "Kunigas", kurį atliko, draugas P. B. Dar pamišiau pasakyti, kad kalbėtojas pasitiko su "Internacionalu" vietinis L. M. Aido choras. Po programui buvo šokiai iki vėlybam laikui.

Būtų geistina, kad ir kitų apilinkių lietuviai sektų roselandiečius. Dar turiu pasakyti, kad kuris tik yra darbininkas ir atjaucia darbininkų reikalus, tai stokitė j L.D.L.D.

2 d. gegužės vietinė L.M.P.S. S. 67-ta kuopa parengė vakarėlį "Atėities Žiedo" vaikūčiams. Buvo sulušta veikalas dvieiksmė komedija "Linksmos Dienos". Visas programą susidėjo iš monology, duetų, kvartetų, solo ir deklamacijų. Daugiausia atsižymėjo kūdikis D. Shatkiukas, deklamacijos. Visą tą programą atliko maži vaikūčiai, kuriuos mokina dar jaunutė, bet gabi p-lė V. Bigelūitė. Matyti, kad L.M.P.S. 67 kuopai nemaži reikėjo pasidaravimui šiam tikslui. Publikos buvo pilna svetainė. Galima spręsti, kad už jų pasidaravimą ir kuopai liks pelno.

Taigi vietos lietuvaitėms reiktų prisidėti prie šios L.M.P.S. kp. ir dirbti išvien, nežūrint ypatiskumų, ar kas patinka ar nepatinka. Kada dirbsite išvien, tai ir sutikimas bus tarpe vietos sesučių.

9 d. gegužės L.M. Aido choras rengia koncertą ir balių, kuris įvyks K. of P. svetainėje, 11037 Michigan Ave. Kaip girdėti, tai koncertas bus labai žingetus. Žodžiu sakant, turtinagas, nes jame dalyvaus garsisolistė Maslova.

Kaipo teko patirti, tai rengėjai deda visas savo jiegas sutikti 10metinį jubilėjų gyvavimo L.M. Aido choro. Geistina būtų, kad lietuviai atsilankytų kuoskaitlingiausiai.

Roselandiečiai juda-kruta, nepaiso nei baisios reakcijos. Ant veidų nusiminimo nematyti.

Norėčiau patėmyti, kad vietos draugai mestų senovės papročius, tai ypatiskumų politiką. Reikia sugyventi santaikoj, draugiškai, ir dirbti visiems išvien, o pasaulis bus mūsų.

Dar turėčiau tiek pasakyti, kad roselandiečiai skaitytų kuodaugiausiai dienraštį "Laisvė" ir "Vilnį", nes tik tie du yra darbininkiški laikraščiai. Jų gauti (pavienių numerijų) nusi-pirkti labai lengva: galima pas kiekvieną L.D.L.D. narį, arba ant metų užsiprenumeruoti. Tai-gi pasirūpinkite, draugai, o mes jums patarnausime.

Mikolas Gražis.

ISTEISINO.

WATERBURY, CONN. — Šie draugai, kurie buvo suareškėti laike ablavų ir buvo padėti po kaučija, dabar tapo viena isteisinti: A. Totorėlis, Bo-kas, Kemešis, Trilikauskas ir Andriukaitis. Jie visi buvo suareštuoti 2 d. sausio, š.m.

L. M. D. A. VEIKIMAS

CHICAGO, ILL. —Tarpe labai daug bujojančių organizacijų čia gyvuoja viena nevisai maža draugija Lietuvos Moterų Draugija "Apšvieta". Šita draugija gyvuoja nuo 1907 m., bet mažai laikraščiuose tesimato žinių apie ją. Delto stengsiuos ši-bei tą pasakyti. L.M. D.A. pastaruoju metu gana sparčiai auga. Pora metų anksčiau niekuo negalėjom girtis, rodos, draugės irgi darbavosi, bet visgi pasekmės buvo nekokios. Dabar yra kur-kas pasekmės geresnės. Gal del to, kad visas eina į progressa, o ne į regressą. Kada mes susilaukėme savo tarpe gabesnių narių, tai dabar turime kuom girtis. Aš nekabėsiu iš tolimos praetisios jos veikimo, tiktai iš praetė 1919 metų.

Viršminėta draugija praeitais metais buvo surengusi vieną šeimynišką išvažiavimą į girias, 2 perstatymu. Viename buvo sulušta "Mona Vanna", antrame — "Sniegas". Abu labai gerai pavyko visais atžvilgiais. Už šituos du veikalus turime padėkavoti M. Dundulienę. Ji daugiausiai pasidaravo režisieraviame ir lošime. L.M.D.A. turėtų labai didžiutis, turėdama tokią narę savo tarpe. Turime ir daugiau gabių narių. Be to, buvo surengta rankų išdirbinių "Bazaras". Visus išdirbinius suaukojo pačios narės. Labai daug ir gražių dirbinių buvo aukauta, iš kurių draugija turėjo dvejopą naudą: viena, kad mūsų moterys turėjo progą pasirodyti visuomenei, kad ir lietuvės moterys gali savo rankomis padaryti gražių ir naudingų daiktų, o antra, tai padidininimas išdo.

Paskutinėmis dienomis, 24 d. balandžio, buvo surengta draugiška vakarienė tikslu, kad padėkavojus lošėjams už pagelbėjimą sulušti vakarų praėjusiam sezone. Viršminėtoji vakarienė buvo tikra lietuviška muzika, gražūs žinaišai ir skanūs valgiai. Taipgi buvo keletas trumpų prakalbėlių, kurias atliko pačios narės, M. Dundulienė ir K. Katkevičienė. Nekurie svečiai ir-gi išreiškė savo mintis. S. Klatauskas priminė kritišką padėjimą politiskų prasikaltėlių ir jų šeimynų. Tapo suaukuota keletas dolerių. Kaip matyti, šitas vakaras pavyko visais atžvilgiais gerai, kaip ir visi kiti. L.M.D.A. žada ir ant toliaus veikti nenulstančiai. Jos narių skaičius siekia iki dvejų šimtų. Išdas tūkstančio dolerių vertės. Viršminėta draugija yra savitarpinės pašelpos, teikia pagelbą savo nariams li-goje ir moka posmeritinės. Taipgi nemažai rūpinasi apšvieta. Turi savo knygyną. Moterys, patapusios narėmis viršminėtos dr-jos, turi progą tobulintis visokiais būdais. Moterys, gyvenančios Chicagoje, stengkitės taipit narėmis viršminėtos draugijos.

Stungietė.

APVAIKŠIOJIMAS PIRMOSIOS GEGUŽĖS.

SO. BOSTON, MASS. — Pirmoji gegužės yra tarptautinė darbininkų šventė ir visam pasauliui susipratę darbininkai ją švenčia, bet pas mus So. Bostone, kas kita įvyko. Nors daugelis darbininkų nedirbo tą dieną, vienok negalėjo gauti svetainių viešiem susirinkimams laikyti. Kur buvo parankiausia lietuviams vieta laikyt viešus susirinkimus, tai pamelė Zuzanos Puišūtės suorganizuotas iš moksleivių klubukas tą vakarą surengė šokius. Tai matote, kaip mūsų "moksli-niams" socialistams (smalvėriams) rūpi darbininkų likimas! Tas musms aiškiai parodo, kad moksliniamis nerūpi pagerinti darbininkų gyvenimas!

Bet mes pamirėjome darbininkų šventę. Tai atlikome antrą dieną gegužės. Čia susivieniję šios progresyves draugi-

jos ir kuopos: L.D.K. Vytauto ir Lietuvos Sūnų ir Dukterų pašelpinės dr-jos; L.D.L.D. 2 kp., L.M.P.S. 13-ta kp., L.S.J. Lytina-ga 7 kp. ir "B. K." choras surengė koncertą ir prakalbas. Iš dailės puobės puikiai atsižymėjo B. K. choras. Kalbėjo drg. G. J. Petruskevičius, vietinis ir drg. A. Bimba iš Brooklyn, N.Y.

Kalbėtojai aiškino dabartinius darbininkų nuotikius ir kas laukia jų ateityje. Užbaigus programą buvo renkamos aukos del politiskų kalinių. Aukų surinkta \$38 su centais. M. P. P.

L.D.L.D. 10-tos KUOPOS DARBUOTĖ.

PHILADELPHIA, PA. — 26 d. balandžio čia įvyko L.D.L.D. 10-tos kuopos susirinkimas. Kaip pasirodė iš protokolo pereito mėnesio, tai 25 nauji nariai prie L.D.L.D. 10-tos kp. prisirašė. Taip-pat, rodos, ir 26 d. balandžio apie 5 naujus narius kuopas gavo. Apart to, 10-ta kuopa nutarė paaukuot ir iš-ido \$35 į Apsigynimo Kalinių Fondą. Taip-pat nutarė surengti pikniką. Komisijon piknikui surengti jėgo P. Lukas, A. Daukis ir J. Galjotas. Apart to, aš primenu, kad L.D.L.D. 10-ta kuopa nepamiršta ir "Atžalos" paaukuoti. Be to turia pažymėti, kad nei vienas philadelphietis nepamiršta "Atžalas" parenti. Linkėtina L.D. LD. 10-tai kuopaigeros kloties. Almos Lauras.

ŠIRDINGAS AČIU.

CLINTON, IND. — Siaučiant didžiai ablavai ir aš, V. Čekauskas, pakliuvau valdžios šnipų rankose. Keletą savačių turėjau praleisti už geležinių sienų. Žinoma, jeigu draugai nebūtų pasistengę už reikalaujamą sumą nupirkti "Laisvės" paskolos, tai gal ir iki šiai dienai būčiau beskurstęs kalėjime. Dabar pranešu draugams, kad aš tapau paliuosuotas ir meldžiu draugų atsiimti savo užstatytą kaučija, kuri randasi pas J. Gustainį. Meldžiu ir tų draugų, kurie užstatė dalį mano kaučijos ir buvo priversti apeisti šį miestą, kad jie pasistengtų atsiimti savo sumą pinigų. Širdingai tariu ačiū visiems mylimiems draugams! V. Čekauskas.

ŠIS-TAS IŠ KELIONĖS ĮSPŪDŽIU.

NEW ORLEANS, LA. — Šis miestas stovi prie Meksikos užtakos ant rytinės dalies kranto Mississippi upės. Šio miesto istoriją aprašysiu, kada vėliaus, (jei laikas man pavyks) savo "Kelionės atsiminimuose". New Orleans yra gana didelis miestas, daugiausiai apgyventas francūziais, italais, ispanais, negrais, žydais ir kitomis tautomis. Viso miesto gyventojų skaičių sudaro 84 procentas kalatalikų arba kitaip sakant, antras Italijos "Rome". Rodos tokiai šventenybei ir vergijai viešpataujan reiktų čionai rastiės ir lietuvių, bet savo ablavoje nei vieno nepagavau. Kazin, ar tai čionai suvis lietuvių nebūtų? Kiek man teko patirti, išdirbusių čia randasi visokių. Sunkiausias darbus dirba negrai, italai. Darbinikiškos organizacijos visos kaip su šluota iššluotos. Bet matyti, kad taip ilgai čia nebus: jau pradeda darbinikiško organizmo simptomai rodytis. Žinoma, kapitalistai su savo specialistais tuos simptomus iš-pjauna, — laikinai užgydo, bet ilgai taip nebus. Laikas jau artinasi.

John Baker.

ŠNIPŲ DARBAI.

SHENANDOAH, PA. — Pastaruoju metu vietos klero-tautininkai pradėjo lošti Judosių roles priešakyje su tu-lais politikieriais. Štai tūla moteris, kuri užlaiko ražančių kromelį, iskundė valdžiai A.Kazoką už platinimą lapelių, nors tie lapeliai buvo legališki. Žinoma, nebuvo smetoniniai, o mūsų klero-tautininkams kas neatiduoda smetona, tai jau tas bolševikiška.

Pasidarbavus tai nesvariai moterei, A. Kazokas likosi areštuotas platinant minėtus lapelius. Pas jį tapo padaryta krata. Nieko ypatingo nerasta, išskyrus keliatą knygy, iš kurių vietos laikraštis padarė "raudoną literaturą". Patį A. Kazoką apkrikštino "bolševiku" ir palaikė dvi pari kalėjime, paleido. * * *

L.M.P.S. 62 kuopa buvo surengusi prakalbas ant 2 d. gegužės. Buvo jau nusamdyta svetainė ir plakatai pagaminti, bet miesto majoras nedavė leidimo laikyt prakalbas. Tai vis darbas mūsų klero-tautininkų. Jeigu tie gaivalai nesiliaus varė savo juodą darbą, aš paskelbiu visų vadus laikraštįj. Srintukas.

Cleveland, Ohio. — "Laisvė" pavieniais numeriais pardavinėjama po No. 1366 Marquette Rd.

Atgavo Sveikata.

Kenčiau du metu, ir jau maniau, jog tolimesnis gydymas, tai tik bereikalingas pinigų leidimas. Dabar jau sveikstu ir galiu dirbti.

Per du metu taip labai kenčiau, jog tankiai reikėdavo išlikti iš darbo. Taip jau buvau nusisirgęs, jog netekau vilties išsigydyti. Kartą teko persikalyti Dr. Hannon gydytojo būdu, kas mane padarino kreipė prie jo. Jis pradėjo man iesti kraujan tam tikras gyduoles, nuo kurių į mėnesį laiko stebėtinai pagerėjau, kad vėla jau galiu dirbti. Tą rašau padėkavodamas už jo gerą pasidaravimą.

F. Wagner, 128 Palisade Ave., Bogota, N. J. Lapkričio 15, 1919.

Jeigu kenčiate nuo naujų arba užsenėjusių ligų, o jums reikalingas specialistas pagelbą, atokitė pas mane be atidėjimo. Aš pagelbesiu jus, kaip ir kitais.

MATYSITE PASKEMES greitai, išsėdysiu ant visadoms žvėriškant. Mano ofisas per daugelį metų randasi toje pačioje vietoje ir aš esu žinomas kaip Sergus. Kantros ir Paschemingas Specialistas. Šį pas mane atsilankę peritiktinai, jog aš galiu atvesti jus ant tikro sveikatos kelio.

GYDAU ELEKTRA

Leidžiu Gyduoles Kraujan. Taipgi vartuju apsausinimo būdus, užtikrinamas geriausias pasckmes. Patarimai viskad dėtai: atokitė staidienę, neatidėliokitė.

DR. HANNON SPECIALISTAS 146 E. 14th Street Priešais Tammany Hall New York

OFIS VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 4 v. po pietų. Vakaris nuo 6 iki 8 val. vakare. Išėjimas ir sveikimas: nuo 10 ryto iki 2 valandų po pietų.

ATSKIRI LAUKIMO KAMBARIAI!

Telephone 2851 Greenpoint.

J Levandas kas GRABORIUS 219

272 Berry Street BROOKLYN, N. Y.

Tel. 2326 Greenpoint.

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker) LAIDŲTUVIŲ DIREKTORIUS IšbalSAMŲJU ir IŠDOJUJAMUMS ant visokių kapinių. Parasmdau Automobilius ir Karetas Vezeljoms, Krikštynoms ir kitaj pasivašinėjimams. Ofisai: 281 Bedford Ave., 264 Front St. Brooklyn, N.Y. C. Brooklyn, N.Y. Telephone 7887 Main.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus ir valiauslomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujaus ir sudaro su amerikoniškai. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Severos Gyduoles užtaiko seimynos sveikata.

Skandėjimas strėnose labai dažnai paaina nuo kokio nors inkstų surimo. Tokis apsirėikimas dažnai buva pirmutiniu atkreipimo domos į tai, kad inkstai ir puslė neveikia kaip reikiant. Atadėk tam tuojau. Vartok

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severos Inkstų ir Kepenų Vaista) kuris yra patariamasis visur, kur inkstai ar puslė reikalauja toniko. Vartok jį nuo puslės ir inkstų uždegimo, šlapimo susilaikymo, šlapimo sutrūkinimo, skausmingo šlapinimosi, sutinusių kojų ir skausmo strėnose, paeinančio nuo inkstinių kludų. kainos: 75c ir \$1.25, su 3 ir 6 kainos molesčių visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Telephone 2368 Greenpoint.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Paveikslus veatu vių, seimynų ir pavienių ypatų psidūry tikrai aršūs iškai; atnaujina senus ir atmalveja. Kalnos nepa-velta. Studija at-dara subatomine dēlomis ir šokis visis dienas. MOTIEJUS KICHAS 127 Bedford Ave., BROOKLYN, N. Y. Tarp North 4-tos ir 8-tos gatvių.

VISIEMS VEDUSIEMS IR NORINTIEMS VESTI. AR SUPRANTATE lyties gyvenimo apsirėikimus? AR PAZISTATE žvnybinio gyvenimo pareigas? AR ŽINOTE apie lyties ligas ir kaip jų esugota? AR NORITE žinoti teisybę apie sužagystę, prosti-tuciją, ir t. t. ? Tas viskas plačiai atskleidima nesentiai išleistoje knygyje Patarimai Vyrams Apie Lyties Dalykus PARASŲTA D-ro W. J. ROBINSONO. Knyga didelio formato, su paveikslais ir apdaryta. Kaina \$2.00. Reikalavimus ir pinigus siųskite šiuo adresu: J. BARKUS, Desi. B., Box 129, New York, N. Y. General P. O.

VĪETINĖS ŽINIOS.

Paroda ir prakalbos.

6 d. gegužės buvo surengę paroda streikuojantių gelžkelių darbininkai. Išvyk policija ne- norėjo leist maršuo, bet susto- jus i priekj apie 300 uniformo- se ex-kareivij, policija prasiša- lino nuo jų. Kelionė tolima, bet maršuoja net ir apie 60 metų senelai. Tokių matėsi apie 30 asmenų. Įvairūs buvo užrašai, kuriuos nešę paroduojanti. Čia pažymėsiu keletą. Pav.: "Mes buvom didvyriai 1917-18, o be- teisčiai 1920." Kitas vėl: "Mė- sininkas pakėlė mūsų kaina, na- mo savininkas taipgi, o kas mūsų pakels algas?" Toliaus: "Mes gyvenam du metai ant pri- žadų. Mūsų algos \$28.56 už 7 dienas. Gerbiamoji publika tai mūsų teisėja."

Tai svarbiausi, kuriuos aš pa- tėjimau. Kiti visi be vertės. Iš viršminėtų užrašų, kuriuos jie nešė, bus aišku, kaip tikri ame- rikonai moka" kovot už savo būvio pagerinimą. Svetainėje prisikimšo suvirš 4,000 (mar- šuotojų buvo apie 5,000). Pir- mininkas atidaro susirinkimą, paaiškina jo tikslą ir kviečia re- porterius, kad ateitų prie stalo, nes jie čia nieko neturj paslė- pę. Ant nelaimės, tuom, syk nesirado nei vieno. Na, persta- to kalbėtoją. Tas pradeda rėžt spyčių. Bet pirmininkas užmiršo labai "svarbų" dalyką pranešt. Žinot ką? Ogi: "Ar visi čion susirinkę 100% ameri- konai? Jei taip, tai sustot ir užgiedot "My Country". Tu- ojaus ex-kareiviai sustojo pirmi uniformose ir iškėlė 3 didelės vėliavas ant estrados. Tu- ojaus pasipylė balsai iš visų sve- tainės kampų "My Country".

Tada atsirado ir reporteriai. Mat, pažino, kad čia ne taip bai- sus, kaip jie persitatė. Šale-manę stovi jaunas vy- rukas ir sako: —Tikri darbo žmonių mul- kintojai. —Jie specialistai tame amate —atsakiau jam. —Streikieriai matosi energi- ši.

—Ar manot šj streikė laimēt? —Tai kaip tu manai? —Aš netikiu! —Tu nežinai, ką kalbi — at- kirto.

Kalbėtojai verkšlens, skun- džiasi, kad jų moterys neturi iš ko pasipirkti apatinių dra- buzių delei žemų algų. Pasi- klausius tų kalbėtojų, visi jie vienodi. Manau sau, dar A- merikos proletarai toli, toli nuo tikros kovos.

Nusiminęs.

Draugams Kriaučiams.

8 d. gegužės, 1920, Lietuvių Siuvėjų Unija, A.C.W. of A. 54 ir 58 skyriai persikėlė į naują vietą—New Plaza Hall, 127 ir 131 Havemeyer St., kam- pas Grand St., Brooklyn, N.Y. Taipgi turime pranešti 54 skyriaus nariams, kad mėnesi- niai susirinkimai likosi per- keisti iš pėnyčių į seredas del tulų priežasčių.

Pran. Vaitukaitis.

St. Šimkaus koncertas.

8 d. gegužės, vakare, McCad- din svetainėje įvyko komp. St. Šimkaus išleistuvių koncertas. Rengė operetės draugija. Žmo- nių buvo nedaug. Palyginus su nelabai seniai įvykusiū komp. M. Petrausko koncertu, tai, rodos, tik trečdalis publi- kos tebuvo.

Rep.

VĪETINIAI PRANEŠIMAI

BROOKLYN, N. Y. — L.D.L.D. 24 kuopos susirinkimas įvyks seredoje, 12 diena gegužės, 1920 m., po num. 33 Hudson Ave. Šis susirinkimas yra šaukiamas apkalbėjimui kon- stitucijos klausimo. Visi nariai ma- lonkėite atsilankyti, nes yra visiems svarbus reikalas.

W. Bounis.

Sv. Kazimiero draugystės mėnesi- nis susirinkimas įvyks pėnyčios va- kare, 7:30 val., 14 d. gegužės, 1920, New Plaza svetainėje, 121-131 Havemeyer St., kamapas Grand St., Bro-oklyn, N.Y. (ant antru lubų). Malonė- kėite visi užsimokėti mėnesines mo- kestis, kad neatsilikumėt suspen- duotais nuo pašalpos.

Su pagarba Raštin. S. J. Dumėjus.

LEKCIJA APIE ELEKTRA. Įvyks šj vakara, 8 val., Sokolu sa- lėje, 190 Grand St., Brooklyn, N.Y. Išanga dykal.

Liet. Dar. Automobilij elektro- technikos mokyklos susirinkimas į- vyks seredoje, 12 d. gegužės, 8 val. vak., 71 North 1st St. Pirmas kur- sas automobilij mokinio prasidės subatoje, 15 d. gegužės, 3 val. po pietu. Meldžiame atsilankyti ant šito susirinkimo ir užsirašyti, ir mokintis.

Rengėjai.

PAJĖSKOJIMAI

Pajieškau Juozo Simokaičio, paei- na iš Suvalkų rėd., kaimo Brazil- ku, Girėdėjau, gyvena Bangor, Me. Meldžiu atsiskausti. Turiu svarbų reikalą. Mano antrašas: Vincas Bukšnaitis, 248 W. 51st St., New York City (109-10)

Pajieškau draugės Marijonos Skl- landžiūniukės ir savo brolio Juozo Fertik. Abudu yra vienos vietos: Lekėčių kaimo, Naumiesčio pavieto, Suvalkų gub. Meldžiu atsiskausti ar- ba kas žinote praneškite greitai, už tai būsiu labai dėkingas. Wm. Fertik Greenpoint Hospital, Brooklyn, N.Y. (108-113)

Išsiranavoja 2 kambariai del jau- nos šeimynos arba dviem ypatoms. Sužinokite "Laisvės" ofise. (108-10)

Parsiduoda gerai ir neilgai var- totas pianas. Parsiduoda pigiai — tik \$100. Matyti galima vakarais nuo 6 iki 10 val. M. Venskus 68 Ten Eyck St., Brooklyn, N.Y. (108-9)

Parsiduoda grosernė geroj vietoj, biznis išdirbtas, gera prog. Kreip- kitės šiuo adresu: K. Titens 82 Union Ave., Brooklyn, N.Y. (108-113)

Parsiduoda pigiai rakandai arba formišiai. Galima ten-pat gyventi. Randa pigi. Atsiskausti pas Thomas Samas 457 Keap St., Brooklyn, N.Y. (109-10)

ŽEMĖ DYKAL.

80 akry žemės apgyventoj vietoj lietuviais per 20 metų. Norėdami gauti apie tai informaciją atsakymui įdeikite už 2c. stampa. Mathew Iszara McNaughton, Onaida County, Wis.

PARSIDUODA AUTOMOBILIUS mažai vartotas, "Allen" modelio, 5 pasadžiu. Pardavimo priežastis, išvažiuoj į Lietuvą, užtat priverstas greit parduoti. Kreipkitės "Laisvės" ofisan del antrašo. (106-18)

DAKTARAS NAMUOSE.

Tik ką išėjo iš spaudos nauja kny- ga: Daktaras Namuose. Knygtėje aprašoma visokios vaistiškos žolės, šaknis, žiedai, lapai ir t. t., nuo ko- kių ligų yra vaistai ir kaip vartojama. Su lotyniškais užvardijimais, taip, kad kiekvienas gali juos gauti bile apteikose. Beto yra daugybė gerų pamokinių, slaptųjų ir receptų. Tokia knygtė yra reikalinga kiekvienam. Kaina \$1.00. M. ZUKAITIS 451 Hudson Ave., Rochester, N. Y. (107-128)

DOVANA

Didelė, \$1 vertės, artistišku paveik- ly knyga duodame dovana kiekvie- nam, kuris užsiprenumeruos MEILE ir SEIMYNA, puik- kiasiaj Meilės, Sei- mynos, Dailės, Mo- kėjo ir Juoku žur- naliai ir prisijū \$1.25 Pinigus atsiukite money orderiu arba popieriai doleri ir 25c stampa. MEILE ir SEIMYNA 2023 St. Paul Ave., Chicago, Ill.

LIETUVON!

Sisuk gaidų savo giminėms ar draugams Lietuvon. Siunčiami šie veikalai:— Visų 1918 m. "Kanklės" 1 d. 50c. Visų 1919 m. "Kanklės" — viena- me sasiuvinyje — 1 d. 50c.; "Bl- rutės" arja — 30c.; "Vestuvės" — jaunuos arja — 35 c.; "Kregžde- lė", duetas — 30 c.; "Eglė" — o- pera, duetas — 75c. Muzikos žo- dynėlis — 25c. "Girij Karalūs" — opera 3 dol. II, III, ir IV są- siuviniai maišytų kvartetu, po 25 c. kiekvienas. V Sasiuvinys, du- etai — 50c. Registruotas persiun- timas Lietuvon 30c. Sisuk pin- gus šiuo antrašu: M. PETRAUSKAS 769 Broadway, So. Boston, Mass.

PIRMUTINĖ LIETUVIŠ- KA PIANŲ DIRBTUVĖ BROOKLYNE.

Mes perkam, parduodam ir patai- som, ir prūvinam, kad jūs didelius pinigus taupinat pas mus pirdami geriausios išdirbtystės pianus — Play- erius ir Fonografus ir duodam ant išmokėjimo mažą dalį įmokant, ir li- kusius pinigus po mažą dalelę atmo- kant. Taipgi mes padirbam lietu- viškų Music Rollij del Player-pianų ir tuos padarom drauge su žodžiais prie rollij. Sužinojimas per laiškus. Duodam Retail ir Wholesale.

J. A. ANTPUSAITIS & CO. 646 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.

NAUJAS IŠRADIMAS

Nors ir pleiskanų galvoj randasi ir plaukai slenka, tai vis tik nereikia nustoti vilties ir pasiliecovoti plikiams.

VYRAI IR MOTERYS, ar jums jau ži- nomo, kad tapo išrasta gyduolė prašalinimi pleiskanų ir sulaukymui plaukų slinkimo?

JIESKOK PAGELBOS, KUR GALIMA RASTI. Sen-Rayto Hair Tonic (plaukų tonikas), tai yra vėliausias išradimas ir pasekmiausias gy- duolė nuo pleiskanų ir plaukų slinkimo. Be to dar, sustiprina plonėjantjus plaukus, padaro juos labai švelniais ir briliantavai blizgančiais.

ISITĖMYK! Žemiau pasirašiusi kompanija absolutiškai gvarantuoja Sen-Rayto Plaukų Tonic, jog jis greitai ir visiškai prašalina pleis- kanas ir sulauko plaukų slinkimą.

VISUOMET reikalaukite Sen-Rayto Plaukų Tonicą pas barberius ir apteikose arba pirkite iš agentų. Gražaus formato, fauni 8 oz. (pusė svaro) bankūtė parsiduoda už \$1.00; 4 oz — už 60c.

Išbandymui jo gerumo, iškirpkite šj kuponą, pažymėdami savo vardą ir adresą ir įdeikite 10c. vertės stampų padengimui persiun- timo lėšų, o mes prisiųsime sampalą.

THE SEN-RAYTO COMPANY

6617 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.

Gerbiam! Šiuomj asz pristatėsiu jums 10c. vertės stampų, uz kurias ma- lonkėite prisijūti man sampalą GVARANTUOTO SEN-RAYTO PLAUKU TONIKO.

Form with fields for Name, Address, City, and State.

SKATYKITE KNYGA, KURIA VISAS PASAULIS JAU SENAI SKAITO!

Sitos knygos vardas yra "Portugalų Minkyškos Meiliški Laiški", parašyti per Minkyšką Alkajorado, 1668 m., klištorijų Beja. Minkyškos Marianos Meiliški Laiški jau senai tapo išversti į visus pasaulio kalbas, o dabar jie tapo išversti ir į lietuvių kalbą; o tai reiškia: ką visas svietas jau senai skaitė su didžiausiu pasimėgimu, dabar ir mes, lietuviai, turėsime progą skaityti. Minkyška Mariana parodė savo laiškais nekaltos mergaitės kliš- tiryštę, teisingumą, nepergalingą meilę ir neapsakomas kančias už meilę taip, kaip niekas dar neparodė ir, galbut, neparodys niekadoms. Minkyškos Marianos Meiliški Laiški tapo išleisti lietuvių kalboj labai storo, didelę knygo. Be to, šita knyga yra papuosta labai pu- kiais paveikslais. Ir šitos puikios knygos kaina tik \$1.00!

DIRDZIAUSIA IR PUIKIAUSIA ARTISTIŠKŲ PAVEIKSLŲ KNYGA!

352 puslapj, 352 paveikslu. Niekur nėra taip aiškiai atvaizdinama gra- žiosios lyties (moters) grynas bei pilkas ku- nas, kaip kad šito knygo.

Šita milžiniškai didelė knyga, 11x8 colius, yra atspausdinta ant labai geros popieros ir apdaryta puikiais, tvirtais audeklo apdarais. Ir šita neapkainojama knyga parsiduoda tik už \$4.00!

Pinigus siųskite money orderiu arba popie- riniais doleriais laiške šiuo adresu: Al. Mar- geris, 2023 St. Paul Ave., Chicago, Ill. Siųskite \$5.00 kartu, tai gausite laisvi- knygas: "Portugalų Minkyškos Meiliški Lai- ški ir Artistišku Paveikslų Knyga."

2023 St. Paul Ave., Chicago, Ill.

GREITA PAGELBA

Silpnybės, pajenčios nuo persidirbimo, pailsimo, sąnariu ir raumonu sustingimo, skausmu stencose, yra greitai prašalinamos, vartojant

PAIN-EXPELLERI

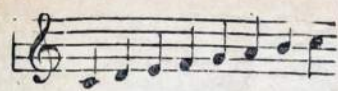
"Draugų Reikale"

Seimynos, kurios kartą dažinojo jo veikiantis įiega, daugiana be jo neapsieina. Yra tik vienas Pain-Expelleris ir del juo apsaugojimo, jis yra paženkliatas musu vaizbaženklis.

ANCHOR (Ikaras)

Jeigu ant pokolio nėra vaizbaženklis ikaro, tai jis nėra tikras ir jis tokio neimkite. Visose apteikose po 85c. ir 70c. Taipgi galima gauti pas išdirbėjus: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

LIETUVISKOS NOTOS.

Naujos dainos ant 4 balsų išdėms kinimul notų, 8 lekcijūs be mokyto jo visiems instrumentams ir daina- vimui. Knyga \$1.60, parduoda už \$1.00. G. A. BARONAS 6110 Utica Ave., N. E., Cleveland, O.

GREITA PAGELBA. Nuo nemalimo maisto, skausmu, atsiradimas rūgšties, kada jūsų skil- vis neveikia.

GARFILAX suteiks jums greitą pagelbą. Veik- kia greitai ir paliausuoja vidurius.

GARFILAX yra pavidale šaltmėtinij kenčių, skanios vartot. Jos tinka visiems— senjams ir jauniems. Išbandyk Gar- filax šj vakarą ir jauskis rytoj ge- rai.

DYKAI ISBANDYMIUI KUPONAS.

Frank Garfinkel, Mfg. Chemist, 141 Ave. A., Dept. L-17, New York, N. Y.

Meldžiu prisijūti Garfilax dykai iš- bandymui.

Vardas _____

Gatvė _____

Miestas _____

Valstija _____

PUIKIAUSIA, MODERNIŠKA "LAISVĖS"

SPAUSTUVĖ

Gražiai cadaryti spaudos darbai petrukcia kiekvieno abi. Atskamtis pagamintas pridoda imogel corą cili ant rengi- mų cernomy. Todėi, draugystės ir knopos, kada rengiat belius, teatrus, ar šiaip pašlinksimimus, visados duokit darbus "Laisvės" spaustuvėi. Mes padarome visokius spaudos darbus gražiai, greit ir pigiai.

"LAISVĖS", KNYGYNE

Randaat įvairių naujinyų knygų, kurias patarimas kiekvienam perskaityti. Kas skaito, tas daugiau žino ir jam nereikia prakuty kitų pasi- kinoso. Būlklauskite katalogo.

BRUKLYN, N. Y.

Sugedę dantys -- suirus sveikata!

NEAPLEISKITE SAVO SVEIKATOS! Ateikite ir Dykai išegzaminuokite savo dantis.

Savo darbą gvarantuojame. Taisome ant išmokesčio.

Drs. H. & J. Zasily Chirurgoi-Dentistai 257 South 2nd St., Kamapas Havemeyer Brooklyn, N. Y.

Tuojaus gaukite naujaisj "Laisvės" leidinj

SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IŠ MOKSLO Į VEIKIMĄ

Parasė KAROLIUS RADEKAS.

Tame veikalė trumpai, bet reiškiiai nušviečia- mas socializmo besivystymas iš utopijos į tvirtai pamatuotj mokslj, o paskiau ir į veikimą tikram- jame gyvenimė.

Knygelėje perzvelgiama socializmo istorija nuo pat jo paskelbimo K. Markso dėsniuose. Nuro- doma, kaip tasai grynas Markso mokslas buvo klastuojamas įvairių pasaulinių elementu, kurie aiš- kino jį taip, kaip jiems geriau patiko, iškraipya- mi tikrają to mokslo mintj.

Toliaus nurodoma, kaip kapitalizmo augimas ir jo kova prieš darbinikus privedė prie žlugimo visus minėtus socializmo reformuotojų įsivaizdini- mus ir priverė darbinikus kiestą nuo jų atsikra- tyti. Parodoma, ko išmokino darbinikus pasauli- nė karė ir Rusijos revoliucija; kodėl būdu tapo priartinai socialė revoliucija ir kokiū jiniai Rusijo- je priėmė Tarybų valdžios formą, ir t. t.

Šią knygelę būtinai turi perskaityti kiekvienas darbininkas, kad įgyti aiškų supratimą apie vysty- mosi socializmo gyvenimam.

Knygtutės kaina 25c.

Gaunama "Laisvės" knygyne, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieina- miausiu kaina. Brooklyne mieste ir visose prie- mieščiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, South Broo- lyne ir Central Brooklyn.

Table with prices for different types of houses and farms.

Budavojame namus ir duodame morglėtas ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka musis ir aprū- piname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su trlobomis ir gyvuliais apie New York, Jersey, South Island ir kitose vaistijose, kur geriausias žemės, prie girij, vandenių ir mūsų taautos apgyventa. Parduodams su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 Lorimer Street BROOKLYN, N. Y. Pagal Grand Street